

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA POMRAČENJA (Sunca)

GLAVA

molitve u pomračenju Sunca (tj. za vrijeme trajanja pomračenja Sunca).

PRIČAO NAM JE Amr, sin Avna, rekao je: pričao nam je Halid od Junusa, od Hasena, od Ebu Bekjreta, rekao je:

Bili smo kod poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa se je pomrčalo (pomračilo) Sunce. Pa je ustao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, tegli (vuče, tj. tegleći, vukući) svoj ogrtač dok je unišao (u) bogomolju, pa smo unišili (i mi). Pa je klanjao sa nama dva naklona (dva rejkata) dok se je pokazalo Sunce, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista Sunce i Mjesec ne pomrčaju (ne pomračuju) se njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (čovjeka), pa kada ste vidjeli (tj. pa kada vidite, ugledate) njih dvoje (u pomračenju), pa klanjajte i molite, da se otkrije (tj. da bi se otklonilo osjećanje neugodnosti i straha) što je sa vama (u vas, kod vas).

PRIČAO NAM JE Šihab, sin Abada, rekao je: pričao nam je Ibrahim, sin Humejda, od Ismaila, od Kajsa, rekao je: čuo sam Ebu Mes'uda (da) govori: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Sunce i Mjesec ne pomrčaju (ne pomračuju) se zbog smrti (ni) jednoga (lica) od ljudi, nego su njih dvoje dva znaka od znakova Allaha (tj. od znakova Allahove moći i zakonitosti koju je Allah postavio u svemiru, vasioni), pa kada ste vidjeli njih dvoje (da su pomrčali - pomračili), pa ustanite pa klanjajte."

PRIČAO NAM JE Asbag, rekao je: izvijestio me je Ibnu Vehb, rekao je: izvijestio me Amr od Abdurahmana, sina Kasima, pričao mu je od svoga oca, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), da on izvještavaše (izvještavao je) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da Sunce i Mjesec neće potonuti (tj. pomrčati, pomračiti) njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života (tj. rođenja), nego su njih dvoje dva znaka od znakova Allaha, pa kada ste vidjeli njih dvoje (da su pomrčali - pomračili), pa klanjajte.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, rekao je: pričao nam je Hašim, sin Kasima, rekao je: pričao nam je Šejban Ebu Muavijete od Zijada, sina Ilakata, od Mugireta, sina Šubeta, rekao je:

Pomrčalo (Pomračilo) je Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan (kada) je umro Ibrahim (sin Muhameda a.s.), pa su rekli ljudi: Pomrčalo (Pomračilo) je Sunce zbog smrti Ibrahima. Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista Sunce i Mjesec neće se pomrčati (pomračiti njih dvoje) zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli (pomrčenje, pomračenje), pa klanjajte i molite Allaha."

GLAVA

milostinje u pomračenju (tj. za vrijeme pomračenja).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše da je ona rekla:

Potonulo (tj. pomrčalo, pomračilo) je Sunce u vrijeme poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, sa ljudima, pa je stajao pa je oduljio stajanje, zatim se je naklonio (učinio pregib, rukju') pa je oduljio naklonjanje (rukju'), zatim je stajao pa je oduljio stajanje, a ono je ispod (tj. a ono je kraće od) prvoga stajanja, zatim se naklonio (ponovo učinio rukju') pa je oduljio naklonjanje (rukju', pregib), a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja (prvog pregiba - rukju'a), zatim je ničičio (pa je tek onda išao na sedždu, učinio sedždu) pa je oduljio ničičenje (oduljio je sedždu). Zatim je učinio u drugom naklonu (stajanju, rekjatu) kao što je učinio u prvome. Zatim je otišao (sa molitve), a već se je pokazalo Sunce (otkrilo se, izašlo iz pomračenja). Pa je govorio (držao propovjed) ljudima. Pa je zahvalio Allahu i pohvalio Ga, zatim je rekao: "Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha, neće se potonuti (pomrčati, pomračiti) zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli to, pa molite Allaha, i veličajte (Njega, tj. govorite "Allahu ekjber"), i klanjajte i milodarite (tj. dajite milostinju)." Zatim je rekao: "O sljedbo Muhameda, tako mi Allaha nema (ni) od jednoga (bića niko da) je ljubomorniji od Allaha (niko nije ljubomorniji od Allaha, tj. niko više ne osuđuje i ne mrzi preljub i blud kao Allah što mrzi) da bludniči (da vrši preljubu) Njegov rob ili (da) bludniči (da vrši preljubu) Njegova robinja. O sljedbo Muhameda, tako mi Allaha da znate šta (ja) znam, zaista bi se smijali malo i zaista bi plakali mnogo."

(Kako se vidi Muhamed a.s. je poučavao da se neugodnost zbog nesvakidašnjih pojava savladava molitvom, milostinjom i kajanjem za preljubu i druge grijeh.)

GLAVA

doziva (poziva) sa: "Molitvi (dođite), sakupljajuću (za skupinu, tj. obavite je zajednički, skupno kada vas ona sakupi, okupi)!" (tako se poziva, doziva na molitvu) u pomrčanju (pomračenju Sunca).

PRIČAO NAM Ishak, rekao je: izvijestio nas je Jahja, sin Saliha, rekao je: pričao nam je Muavija, sin Selama sina Ebu Selama, Habešija Dimaškija, rekao je: izvijestio nas je Jahja, sin Ebu Kjesira, rekao je: izvijestio me je Ebu Selemete, sin Abdurahmana sina Avfa, Zuhrija od Abdullaha, sina Amra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), rekao je:

Pošto je pomrčalo (pomračilo) Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dozivalo se je da (to jest): "Molitva je sakupljajuća!"

GLAVA

propovjedi (govora) vođe u pomrčanju (u pomračenju).

A rekle su Aiša i Esmā: Propovjedao (govorio) je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjeira, rekao je: pričao mi je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba - H - A pričao mi je Ahmed, sin Saliha, rekao je: pričao mi je Anbesete, rekao je: pričao nam je Junus od Ibnu Šihaba, rekao je: pričao mi je Urvete od Aiše, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekla je:

Potonulo (pomrčalo, pomračilo) je Sunce u životu (za života) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je izašao k bogomolji. Pa se poredao narod (doslovno: Pa su se poredali ljudi) iza njega, pa je veličao (tj. pa je izgovorio "Allahu ekjber"), pa je čitao (učio) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dugo čitanje (učenje). Zatim je veličao pa se je naklonio dugim naklonjanjem (učinio je dugi pregib, rukju'), zatim je rekao: "Čuo Allah za (onoga) ko je hvalio Njega!" Pa je stao, a nije ničičio (nije pao na sedždu), i čitao (učio) je dugo čitanje (učenje), ono je niže (tj. kraće) od prvoga čitanja (učenja). Zatim je veličao i naklonio se dugim naklonjanjem (učinio je drugi i pregib, rukju'), a ono je niže (tj. kraće) od prvoga naklonjanja (rukju'a). Zatim je rekao: "Čuo Allah za (onoga) ko je hvalio Njega! Naš Gospode i Tebi hvala!" Zatim je ničičio (tek onda učinio sedždu). Zatim je rekao u zadnjem (ili: u drugom) naklonu (rekjatu) slično tome (tj. učio je to kao što je učio u prvom naklonu - rekjatu). Pa je upotpunio četiri naklona i četiri ničice, i pokazalo (ukazalo) se Sunce prije (nego) da ode (sa molitve, tj. prije nego da završi molitvu). Zatim je ustao (da propovjeda) pa je pohvalio Allaha sa (onim) što je ono pripadnik (tj. što pripada, dolikuje) Njemu, zatim je rekao:

"Njih dvoje (pomrčanje, pomračenje Sunca i Mjeseca) su dva znaka od znakova Allaha, ne potonu (ne pomrčaju, ne pomračuju) njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica, tj. ni zbog čije smrti), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli njih dvoje (u pomračenju), pa pribjegnite (sklonite se) k molitvi (od osjećanja neugodnosti i straha ako vas tom prilikom to osjećanje spopane)."

A pričaše Kjesir, sin Abasa, da (njegov brat po ocu) Abdullah, sin Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), pričaše (na) dan (kada) je potonulo Sunce slično hadisu Urveta od Aiše. Pa sam rekao (kaže Zuhrija) Urvetu (sinu Zubejra): "Zaista tvoj brat (Abdullah, sin Zubejra, na) dan (kada) je potonulo (tj. pomrčalo - pomračilo) Sunce u Medini, nije povećao na dva naklona (tj. nije klanjao više od dva naklona - rekjata) kao jutarnju molitvu (sabah)." Rekao je: "Da, jer je zaista on pogriješio običaj (Muhameda a.s., tj. promašio je, ogriješio se o postupak Muhameda a.s.)."

(Veli se da je greška bila, možda, nenamjerna.)

GLAVA:

Da li će reći: pomrčalo je Sunce, ili: pomračilo je.

(O značenju riječi "kjesefe" i "hasefe" ima mnogo mišljenja. Ovdje neće biti iznešena ta mišljenja sva. Jedino će se navesti to da ima jedno mišljenje po kojemu riječ "kjesefe" znači djelomično pomrčanje i da se upotrebljava samo za Sunce; a riječ "hasefe" znači potpuno pomrčanje i da se upotrebljava samo za Mjesec. Čini nam se da naša riječ "pomrčati" ima slabije značenje u označavanju pojma mraka nego riječ "pomračiti" pa se zbog toga i prevela riječ "kjesefe" sa "pomrčati", a "hasefe" sa "pomračiti". Inače obje arapske riječi "kjesefe" i "hasefe" su po mnogima sinonima, pa kao takve imaju isto značenje u odnosu na pomrčanje Sunca i Mjeseca.)

A rekao je Allah, uzvišen je (On): "I potone (pomrča) Mjesec."

PRIČAO NAM JE Seid, sin 'Ufejra, rekao je: pričao nam je Lejs, rekao je: pričao mi je Ukajl od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me Urvete, sin Zubejra, da je Aiša, žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, izvijestila njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, klanjao (na) dan (kada) je potonulo (pomrčalo) Sunce. Pa je ustao, pa je veličao, pa je čitao (učio) dugo čitanje (učenje), zatim se naklonio (učinio je pregib - rukju') dugim naklonjanjem, zatim je podigao svoju glavu (vratio se sa rukju'a na stajanje) pa je rekao: "Čuo Allah za (onoga) ko je hvalio Njega!" I stajao je kao što je on (tj. i ostao je stojeći onako kako je stao). Zatim je čitao (učio) dugo (dugačko) čitanje (učenje), a ono je niže (kraće) od prvoga čitanja (učenja). Zatim se (ponovo) naklonio (učinio rukju') dugim naklonjanjem, a ono je niže (kraće) od prvoga naklonjanja (prvog rukju'a). Zatim je ničičio (učinio sedždu) dugim ničičenjem. Zatim je činio u zadnjem (tj. drugom) naklonu (rekjatu) slično tome, zatim je pozdravio (predao selam), a već se pokazalo Sunce. Pa je govorio ljudima pa je rekao o pomrčanju Sunca i Mjeseca:

"Zaista njih dvoje su dva znaka od znakova Allaha, neće se pomračiti njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli njih dvoje (u pomrčenju) pa pribjegnite (sklonite se) k molitvi (obavite molitvu)."

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Zastrašuje Allah Svoje robove sa pomrčanjem."

Rekao ga je Ebu Musa od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, rekao je: pričao nam je hamad, sin Zejda, od Junusa, od Hasena, od Ebu Bekjreta, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha, neće se pomrčati (pomračiti) zbog smrti (ni) jednoga (lica), ali Allah - uzvišen je (On) - zastrašuje s njim (s pomrčanjem) svoje robove." A rekao je Ebu Abdullah: Nisu spomenuli Abdul-Varis, i Šubete, i Halid, sin Abdullaha, i Hamad, sin Selemeta od Junusa: "..... zastrašuje Allah s njime svoje robove." A slijedio je njega (Junusa) Eš'as od Hasena. A slijedio ga je Musa od Mubarekja, od Hasena, rekao je: izvijestio me je Ebu Bekjrete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da Allah - uzvišen je (On) - zastrašuje sa njima dvama svoje robove.

GLAVA

umoljavanja za utočište od kazne groba (tj. od kazne u grobu, mezaru, kaburu) u pomrčanju (u pomrčenju).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Jahja-a, sina Seida, od Amrete, kćeri Abdurahmana, od Aiše, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je (jedna) Židovka došla (da) je pita (tj. da je moli za dar, pomoć) pa je rekla (Židovka Aiši):

"Zaštiti te (tj. Dao ti utočišta) Allah od kazne groba!" Pa je pitala Aiša, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Da li će se kažnjavati ljudi u svojim grobovima?" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Utječući se Allahu od toga (molim Allaha, ili: utječem se Allahu, tj. utječem se

Allahu utječući se od toga, od kazne u grobu)." Zatim je uzjahao Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, jednoga jutra (jedno) jahanje (ili: na jedno sredstvo za jahanje, a to znači: otputovao je na jedan put, na jedno putovanje). Pa je potonulo (pomrčalo) Sunce. Pa se je vratio ručanicom (u ručanicu, u prepodnevno doba kada se na selu ruča), pa je prošao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pokraj leđa soba (svoje kuće, tj. prošao je pozadi, iza soba), zatim je stao (da) klanja (tj. stao je klanjajući) i stali su ljudi iza njega. Pa je stajao dugim stajanjem, zatim se naklonio dugim naklonjanjem (učinio je dugi rukju'), zatim se podigao pa je stajao dugim stajanjem, a (tj. ali) ono je niže (tj. kraće od) prvoga stajanja ("dune" znači u stvari: ispod, a može da znači i: niže; a "edna" znači: niže.), zatim se naklonio dugim naklonjanjem (učinio je drugi rukju'), a ono je niže (ispod, tj. kraće od) prvoga naklonjanja (prvog rukju'a), zatim se podigao pa je ničičio (dakle učinio je dva rukju'a pa tek onda učinio, tj. pao na sedždu). Zatim je ustao pa je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod prvoga stajanja, zatim se naklonio dugim naklonjanjem (učinio je dugi pregib, rukju'), a ono je ispod prvoga naklonjanja (kraće od prvog rukju'a), zatim se podigao pa je ničičio. Zatim je stajao ispod prvoga stajanja (kraće od prvoga stajanja), zatim se naklonio dugim naklonjanjem, a ono je ispod prvoga naklonjanja, zatim se podigao pa je ničičio i otišao je (sa molitve). Pa je rekao (ono) što je htio Allah da rekne, zatim im je zapovjedio da se utječu od kazne groba.

GLAVA

duljine ničičenja (duljine sedžde) u pomrčenju (tj. za vrijeme pomrčanja, pomračenja Sunca).

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, rekao je: pričao nam je Šejban od Jahja-a, od Ebu Selemeta, od Abdullaha, sina Amra, da je on rekao:

Pošto je pomrčalo (pomračilo) Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, dozvalo (ili: dozivalo) se je da je molitva sakupljajuća (ili: Zaista je molitva sakupljajuća)! Pa se naklonio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, dvama naklonima (učinio je dva rukju'a) u (jednoj) ničici (sa jednom sedždom, tj. u jednome rekjatu, u jednome stajanju - kako to mnogi smatraju). Zatim je ustao pa se naklonio dvama naklonima u (jednoj) ničici, zatim je sjeo (ili: sjedio). Zatim se pokazalo (tj. otkrilo, a to znači: otklonila se sjena) od Sunca. Rekao je (Ebu Selemete, ili Abdullah, sin Amra): a rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje (s njom): "Nisam ničičila (nijedno) ničičenje nikad (da) je bilo dulje od nje (od te ničice, sedžde u toj molitvi pri pomrčanju Sunca)."

GLAVA

molitve pomrčenja (u) skupini (skupno, zajednički).

A klanjao je Ibnu Abas sa njima u hladnjaku (bunara) Zemzema. A sakupljao je (ljudu na zajedničku molitvu pri pomrčanju, pomračenju) Alija, sin Abdullaha sina Abasa. A klanjao je (sa ljudima zajednički molitvu pri pomrčanju) Ibnu Umer.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Zejda, sina Eslema, od Ata-a, sina Jesara, od Abdullaha, sina Abasa, rekao je:

Potonulo je (tj. Pomrčalo, Pomračilo je) Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je stajao dugim stajanjem, količinom od čitanja (tj. toliko je stajao dugo da bi se moglo pročitati iz Kur'ana cjelina) poglavlja Bekare. Zatim se naklonio dugim naklonjanjem (dugim

naklonom). Zatim se podigao pa je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod prvoga stajanja. Zatim se naklonio dugim naklonjanjem (naklonom), a ono je ispod prvoga naklonjanja (naklona, pregiba, rukju'a). Zatim je ničičio (pao na sedždu). Zatim je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod (kraće od) prvoga stajanja. Zatim se naklonio dugim naklonjanjem (dugim naklonom), a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja (naklona). Zatim se podigao pa je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod (kraće od) prvoga stajanja. Zatim se naklonio dugim naklonjanjem, a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja. Zatim je ničičio (obavio sedždu). Zatim je otišao (sa molitve), a već se pokazalo (otkrilo) Sunce, pa je rekao, (Muhamed a.s.) pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha, neće potonuti (pomrčati) zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli to (tj. pa kada vidite to), pa spominjite Allaha." Rekli su: "O poslaniče Allaha, vidjeli smo te (da) dohvataš (neku) stvar u tvome (u svome) mjestu (gdje sada stojiš), zatim smo te vidjeli (da) si ustuknuo (da si išao natraške)." Rekao je, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista ja sam vidio raj pa sam dohvaćao (jedan) grozdac (grozd), i da sam ga pogodio (tj. dohvatio, uhvatio), zaista bi jeli od njega dok bi ostao (tj. trajao ovaj) svijet. I pokazala mi se Vatra pa nisam vidio izgleda (prizora) kao danas nikad užasnijega, i vidio sam (da) su najmnogobrojniji stanovnici nje (vatre pakla) žene." Rekli su: "S čime (tj. Zašto), o poslaniče Allaha?" Rekao je: "Sa njihova (Zbog njihovog) nevjerovanja (tj. nepriznavanja, nezahvalnosti)." Reklo se je: "Ne vjeruju one u Allaha?" Rekao je: "Ne vjeruju (tj. Ne priznaju, Nisu zahvalne) mužu i ne vjeruju (tj. Ne priznaju) dobročinstva. Da si činio dobro k jednoj (od) njih (cijelo) vrijeme, svo njegovo (vremensko razdoblje), zatim je vidjela od tebe (jednu njoj nepovoljnu) stvar, rekla je: "Nisam vidjela od tebe dobra nikad."

GLAVA

molitve žena sa ljudima u pomrčanju (pomračenju Sunca).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, rekao je: izvijestio nas je Malikj od Hišama, sina Urveta, od njegove žene Fatime, kćeri Munzira, od Esme, kćeri Ebu Bekjra, da je ona rekla:

Došla sam Aiši, ženi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, kada je potonulo (pomračilo) Sunce, pa kadli su ljudi stajači (stoje), klanjaju, i kadli je ona stajačica, klanja. Pa sam rekla: "Šta je za ljude (tj. Šta je ljudima)?" Pa je dala znak sa svojom rukom k nebu i rekla je: "Slava Allahu!" Pa sam rekla: "Znak?" Pa je dala znak, to jest: "Da." Rekla je: Pa sam stajala (u molitvi) da mi se je pokazala (da me poklopila, pa mi se pokazala ili poklopila me, desila mi se) nesvjestica, pa sam počela (da) ljevam iznad moje glave vodu. Pa pošto je otišao (sa molitve) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zahvalio je Allahu i pohvalio Ga je, zatim je rekao: "Nema (ni) od (jedne) stvari (tj. Nema ništa, nikakve stvari što) je nisam bio vidio (a da je bilo drukčije) osim (tako da) sam je već vidio (sada) u ovome mome mjestu (što stojim) čak raj i Vatru. I zaista već se objavilo k meni da ćete se zaista vi stavljati na iskušenje u grobovima kao ili blizu (iskušenja) od iskušanja Lažova (Antihrista) - neću znati (ne znam, kaže Fatima) koju (od te) dvije (riječi: kao, ili blizu) je rekla Esma - doći će se jednom (od) vas pa će se reći njemu: "Šta je tvoje znanje (Šta znaš) o ovome čovjeku (Muhamedu)?" Pa što se tiče vjernika, ili ubijedenoga (čvrsto uvjerenoga) - neću znati (ne znam) koje (je od) toga rekla Esma - pa reći će: "Muhamed je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Donio nam je jasnoće (jasne dokaze) i pravopuće, pa smo odgovorili (pa smo se odazvali), i vjerovali smo i slijedili smo." Pa će se reći njemu (onome koji tako bude govorio): "Spavaj dobar! Pa već smo znali da si bio zaista ubijedeni." A što se tiče dvoličnjaka, ili sumnjaoca - neću znati (ne znam) koju (od) njih dvije (riječi je) rekla Esma -

pa reći će: "Neću znati (tj. Ne znam). Čuo sam ljude govore (jednu) stvar (govore nešto, nešto) pa sam je rekao (govorio i ja)."

GLAVA

(onoga) ko je volio oslobađanje (ropstva, tj. da oslobađa svoje robove od ropstva) u pomrčanju (u pomračenju) Sunca.

PRIČAO NAM JE Rebi', sin Jahja-a, rekao je: pričao nam je Zaidete od Hišama, od Fatime, od Esme, rekla je:

Zaista već je zapovjedio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, za oslobađanje (opraštanje ropstva robova) u pomrčanju Sunca.

GLAVA

molitve pomrčanja (pomračenja) u bogomolji.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malikj od Jahja-a, sina Seida, od Amrete, kćeri Abdurahmana, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), da je (jedna) Židovka došla (da) je pita (tj. moli za pomoć) pa je rekla:

"Dao utočište tebi (tj. zaštitio te) Allah od kazne groba (od kazne u grobu)!" Pa je pitala Aiša poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Da li se kažnjavaju ljudi u svojim grobovima?" Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Utječući se Allahu od toga (tj. Utječem se Allahu utječući se od toga)!" Zatim je uzjahao (pojahao) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, jednoga jutra (jedno) jahanje (tj. krenuo je na kraći put, da malo projaše). Pa je pomrčalo (pomračilo) Sunce, pa se vratio ručanicom (tj. u prepodnevno doba), pa je prošao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, između leđa soba (tj. ozadi, iza soba svoje kuće), zatim je stao pa je klanjao, i stali su ljudi iza njega. Pa je stajao dugim stajanjem, zatim se naklonio (učinio pregib - rukju') dugim naklonjanjem (naklonom), zatim se podigao (vratio se sa rukju'a) pa je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod (kraće je od) prvog stajanja, zatim se naklonio (učinio drugi pregib, rukju') dugim naklonjanjem (naklonom), a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja (naklona), zatim se podigao pa je ničičio dugim ničičenjem (učinio dugu sedždu). Zatim je ustao pa je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod prvoga stajanja, zatim se naklonio dugim naklonjanjem (rukju'om, pregibom, naklonom), a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja, zatim je stajao dugim stajanjem, a ono je ispod (kraće od) prvoga stajanja, zatim se naklonio dugim naklonjanjem, a ono je ispod (kraće od) prvoga naklonjanja, zatim je ničičio, a ono je ispod (kraće od) prvoga ničičenja, zatim je otišao (sa molitve) pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (ono) što je htio Allah (da) rekne. Zatim je zapovjedio njima da se utječu (Allahu, da traže od Allaha zaštitu) od kazne groba.

GLAVA:

Neće se pomrčati (pomračiti) Sunce zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegovog života.

Predao (prenio, tj. pričao) ga je Ebu Bekjrete, i Mugirete, i Ebu Musa, i Ibnu Abas i Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih (s njima).

PRIČAO NAM JE Museded, rekao je: pričao nam je Jahja od Ismaila, rekao je: pričao mi je Kajs od Ebu Mes'uda, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Sunce i Mjesec neće se pomrčati (pomračiti) njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, ali (tj. nego) su njih dvoje dva znaka od znakova Allaha, pa kada ste vidjeli njih dvoje (u pomračenju, u pomrčanju), pa klanjajte."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, rekao je: pričao nam je Hišam, rekao je: izvjestio nas je Mamer od Zuhrije i Hišama, sina Urveta, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), rekla je:

Pomrčalo (Pomračilo) je Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je ustao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao sa ljudima, pa je oduljio čitanje (učenje). Zatim se naklonio pa je oduljio naklonjanje, zatim je podigao svoju glavu pa je oduljio čitanje (učenje), a ono je ispod (kraće od) njegova čitanja (učenja) u prvom (slučaju, na prvom čitanju). Zatim se naklonio pa je oduljio naklonjanje ispod (tj. ali kraće od) svoga prvoga naklonjanja, zatim je podigao svoju glavu pa je ničičio dvije ničice (sedžde). Zatim je ustao pa je činio u (tj. na) drugom naklonu (stajanju, rekjatu) slično tome. Zatim je ustao pa je rekao: "Zaista Sunce i Mjesec neće potonuti (pomračiti) njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, ali (tj. nego) su njih dvoje dva znaka od znakova Allaha (koje On) pokazuje njih dvoje Svojim robovima, pa kada ste vidjeli to, pa pribjegnite k molitvi (činite molitvu)."

GLAVA

spominjanja (Uzvišenoga Boga) u pomrčanju (pomračenju).

Predao (tj. pričao) ga je Ibnu Abas, bio zadovoljan Allah od njih dvojice.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ala-a, rekao je: pričao nam je Ebu Usamete od Burejda, sina Abdullaha, od Ebu Burdeta, od Ebu Musa-a, rekao je:

Potonulo (pomračilo) je Sunce, pa je ustao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zaplašen (uplašen), boji se da će biti Čas (tj. smak svijeta, ili: sudnji dan). Pa je došao bogomolji pa je klanjao sa najduljim stajanjem, i naklonjanjem (rukju'om) i ničičenjem (sedždom, što) sam ga vidio ikad (da) ga čini. I rekao je: "Ovo su znakovi koje šalje Allah, neće biti (tj. ne bivaju) zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, ali (no, nego) zastrašuje Allah s njime (s ovom pojavom) Svoje robove, pa kada ste vidjeli (jednu) stvar (tj. nešto) od toga, pa pribjegnite k Njegovom spominjanju, i Njegovoj molbi i Njegovom traženju (molenju) oprosta (tj. i molite Ga i tražite oprosta za svoje grijeha od Njega)."

(Zadnji dio hadisa jasno pokazuje da je prvi dio hadisa drug Muhameda a.s. Ebu Musa rekao na osnovu svoga utiska, a ne stvarnoga stanja, jer da je Muhamed a.s. smatrao da će nastupiti smak svijeta ili sudnji dan kada je vidio pomrčanje Sunca, to bi na kraju i rekao, a ne ovako da su to znakovi koji se ne dešavaju ni zbog čije smrti i života.)

GLAVA

molbe u potonuću (pomračenju).

Rekao ga je Ebu Musa i Aiša, bio zadovoljan Allah od njih dvoje (s njima), od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, rekao je: pričao nam je Zaidete, rekao je: pričao nam je Zijad, sin 'Ilakata, rekao je: čuo sam Mugireta, sina Šubeta, (da) govori:

Pomrčalo (Pomračilo) se Sunce (na) dan (kada) je umro Ibrahim, pa su rekli ljudi: "Pomrčalo se Sunce zbog smrti Ibrahima; pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha, neće se pomrčati njih dvoje zbog smrti (ni) jednoga (lica), a ni zbog njegova života, pa kada ste vidjeli njih dvoje (u pomračenju), pa molite Allaha (tj. upućujte Mu molbu) i klanjajte (sve dotle) dok se pokaže (pojavi iz sjene)."

GLAVA

govora vođe u propovjedi pomrčenja (pomračenja): "Što se tiče poslije."

A rekao je Ebu Usamete: pričao nam je Hišam, rekao je: izvijestila me Fatima, kći Munzira, od Esme, rekla je: Pa je otišao (sa molitve) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a već se pokazalo Sunce, pa je propovijedao. Pa je zahvalio Allahu sa (onim) što je ono pripadnik Njega (tj. zahvalio Mu je onako kako Mu pripada), zatim je rekao: "Što se tiče poslije...."

GLAVA

molitve u pomrčanju (pomračenju) Mjeseca.

PRIČAO NAM JE Mahmud, rekao je: pričao nam je Seid, sin Amira, od Šubeta, od Junusa, od Hasena, od Ebu Bekjreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pomrčalo (Pomračilo) se Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je klanjao dva naklona (rekjata).

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, rekao je: pričao nam je Abdul-Varis, rekao je: pričao nam je Junus od (Hasena, od Ebu Bekjreta, rekao je:

Potonulo (pomračilo) je Sunce na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je izašao, tegli (vuče) svoj ogrtač dok je dopro (stigao) k bogomolji, i skupili su se ljudi k njemu pa je klanjao sa njima dva naklona (rekjata). Pa se pokazalo Sunce pa je rekao: "Zaista Sunce i Mjesec su dva znaka od znakova Allaha, i zaista njih dvoje neće potonuti (pomračiti) zbog smrti (ni) jednoga (lica). I kada je bilo (kada bude) to (tj. i kada se desi pomračenje), pa klanjajte i molite (dotle) da se otkrije što je sa vama (tj. dok ne prestane pomračenje)." A to je (zbog toga Muhamed a.s. tako rekao što se dogodio slučaj) da je (jedan) sin Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, umro - rekne mu se (tj. tome sinu je bilo ime) Ibrahim - pa su rekli ljudi: "U (vezi) tomu (toga, tj. zbog toga je pomračilo Sunce)."

GLAVA:

Prvi naklon u pomrčanju (u pomračenju, u molitvi pri pomrčanju) je dulji.

PRIČAO NAM JE Mahmud, rekao je: pričao nam je Ebu Ahmed, rekao je: pričao nam je Sufjan od Jahja-a, od Amrete, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, klanjao sa njima u pomrčanju Sunca četiri naklona u dvije ničice: prvi i prvi je dulji.

GLAVA

javnoga istupanja sa čitanjem (učenja, tj. glasnoga čitanja, učenja) u pomrčenju (u pomračenju).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mihrana, rekao je: pričao nam je Velid, rekao je: izvijestio nas je Ibnu Nemir, čuo je Ibnu Šihaba, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom):

Javno je istupao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u molitvi potonuća (pomračenja) sa svojim čitanjem (učenjem), pa kada je završio svoje čitanje, veličao je pa se naklonio. A kada se podigao sa naklona (kada se vratio sa rukju'a), rekao je: "Čuo Allah za (onoga) ko je hvalio Njega! Naš Gospode i Tebi hvala!" Zatim je ponovo pristupio čitanju (učenju) u molitvi pomrčanja (izvršivši, napravivši) četiri naklona (četiri rukju'a) u dva naklona (u dva rekjata) i četiri ničice (i četiri sedžde). A rekao je Evzaija i (drugi) osim njega: čuo sam Zuhriju, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), da je Sunce potonulo (pomračilo) na vremenu poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je poslao (jednoga) dozivača (da viče): "Molitvi, sakupljajući (ona)!" Pa je istupio naprijed pa je klanjao četiri naklona u dva naklona (u dva rekjata) i četiri ničice. Rekao je Velid: a izvijestio me Abdurahman, sin Nemira, čuo je Ibnu Šihaba slično njemu. Rekao je Zuhrija: pa sam rekao: "Šta je napravio tvoj brat, to je Abdullah, sin Zubejra, nije klanjao (ništa drugo) osim dva naklona (rekjata) kao jutarnju molitvu (kao sabah) kad je klanjao u Medini?!" Rekao je: "Da. Zaista on je promašio običaj (ogriješio se o običaj Muhameda a.s.)." Slijedio ga je Sufjan, sin Husejna, i Sulejman, sin Kjesira, od Zuhrije u javnom istupanju (sa čitanjem, učenjem, tj. sa glasnim čitanjem, učenjem u molitvi).